

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ

- 5.1.1. ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของสตรีวัยรุ่นตอนปลายและวัยรุ่นผู้ใหญ่ตอนต้นที่ยังไม่ได้แต่งงาน
- 5.1.2. ศึกษาถึงเหตุผลหลักของการมีพฤติกรรมทางเพศที่ขาดการป้องกันของสตรีวัยรุ่นตอนปลายและวัยรุ่นผู้ใหญ่ตอนต้น
- 5.1.3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองของสตรี (Self – esteem) และการยอมตามใจคู่นอนในการไม่ใช้ถุงยางอนามัย

5.2. คำถามในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ต้องการจะหาแนวทางเพื่อตอบคำถามดังนี้คือ

- 5.2.1. เหตุผลหลักในด้านใดที่สตรีไทยวัยรุ่นตอนปลายและวัยรุ่นผู้ใหญ่ตอนต้นอ้างถึงมากที่สุด ในการให้เหตุผลการยินยอมมีพฤติกรรมทางเพศแบบขาดการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีจากคู่นอน
- 5.2.2. ระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของสตรี (Self-esteem) มีความสัมพันธ์กับการยอมตามใจคู่นอนในการไม่ใช้ถุงยางอนามัยหรือไม่

5.3. วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1. กลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ มีกลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีวัยรุ่นตอนปลายและสตรีวัยรุ่นผู้ใหญ่ตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล ที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนต่างเพศ จำนวน 60 คน ที่มีสถานภาพโสด และมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับดี แบ่งเป็น 2 กลุ่มอายุ คือ

สตรีวัยรุ่นตอนปลาย   อายุ 18-21 ปี   จำนวน 30 คน

สตรีวัยรุ่นผู้ใหญ่ตอนต้น   อายุ 25-35 ปี   จำนวน 30 คน

โดยมีคุณสมบัติ คือ

- สถานภาพโสด แต่เคยมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนหรือคนรัก โดยครั้งสุดท้ายที่มีเพศสัมพันธ์จะต้องไม่เกินระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา

- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์และการติดเชื้อ HIV ในระดับดี คือได้คะแนนทดสอบประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
- ยินดีและเต็มใจให้สัมภาษณ์ในเรื่องพฤติกรรมทางเพศ โดยใช้เวลาอย่างน้อย 30-60 นาที และยินยอมให้ผู้วิจัยได้พบตัว ก่อน หรือ หลัง หรือพบตัวในการสัมภาษณ์
- อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กลุ่มสตรีวัยรุ่นตอนปลายทั้งหมดเป็นนิสิตและนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีช่วงอายุระหว่าง 18-21 ปี อายุเฉลี่ยคือ 20.20 ปี (SD. = 0.96) มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองโดยเฉลี่ย 15.53 คะแนน (SD = 4.01)

กลุ่มสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้นทั้งหมดสำเร็จการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาตรี มีช่วงอายุระหว่าง 25-32 ปี โดยมีอายุเฉลี่ยคือ 28.30 ปี (SD = 2.68) คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองโดยเฉลี่ยคือ 20.13 คะแนน (SD = 2.01)

5.3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบประเมินและแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งสิ้น 3 ฉบับ คือ

- แบบประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ (Chanyoo, 2004)
- แบบประเมินการเห็นคุณค่าในตนเอง (Coopersmith Self - esteem Inventory : Adult Form (Coopersmith, 2002))
- แบบสัมภาษณ์ Semi-Structured Interview ที่พัฒนาโดยผู้วิจัย

5.3.3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธี Snowball sampling ในการหากลุ่มตัวอย่าง ติดต่อผู้ได้รับการแนะนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างทางโทรศัพท์เพื่ออธิบายลักษณะการวิจัย และขอความร่วมมือในการเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่ตอบตกลงในการให้สัมภาษณ์ได้ ผู้วิจัยจะขออนุญาตพบตัวผู้ให้สัมภาษณ์ ก่อน หลัง หรือระหว่างการสัมภาษณ์ โดยผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้กำหนด วัน เวลา และสถานที่ในการนัดพบ และในกรณีไม่อนุญาตให้พบ จะขออนุญาตสัมภาษณ์โดยไม่มีการพบตัว และหลังจากสัมภาษณ์เสร็จแล้ว จะถามความสมัครใจที่จะให้พบตัวอีกครั้ง หากยังปฏิเสธจะไม่นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ในงานวิจัย

การสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 แบบ คือ สัมภาษณ์แบบพบตัว และสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยมีขั้นตอนการสัมภาษณ์ไม่ต่างกันคือใช้ แบบสัมภาษณ์ Semi-Structured Interview เป็นแนวทางการสัมภาษณ์ และผู้วิจัยจะขออนุญาตให้ผู้ช่วยวิจัยอีก 1 ท่าน เข้าร่วมฟังและบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการตรวจสอบความเที่ยง (Interrater Reliability) ในการบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย เป็นวิธีที่จะแสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของการบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในการวิจัย ในขั้นนี้ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน ที่อนุญาตให้ผู้ช่วยวิจัยเข้าร่วมบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ได้

พิจารณาคะแนนแบบประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ว่าหากผู้ให้สัมภาษณ์รายใดมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 70 ก็จะไม่นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

5.4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของสตรีวัยรุ่นตอนปลายและสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่ยังไม่ได้แต่งงาน โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) t -test และ z -test

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เหตุผลหลักของการมีพฤติกรรมทางเพศที่ขาดการป้องกันของสตรีแต่ละวัย และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการเห็นคุณค่าในตนเองกับการยอมตามใจคู่นอนในการไม่ใช้ถุงยางอนามัย โดยใช้สถิติ One-way ANOVA และ Pearson Product-Moment Correlation Coefficient

5.5. ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ข้อคือ

5.5.1 ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของสตรีวัยรุ่นตอนปลายและสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่ยังไม่ได้แต่งงาน

สำหรับวัตถุประสงค์ข้อแรกของงานวิจัยนี้ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของสตรีทั้ง 2 วัย คำตอบที่ได้รับถึงเหตุผลในการใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกนั้น สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า "คู่นอน" เป็นผู้มีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมการใช้ หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัย ของสตรีไทยทั้งสองวัย

(Invulnerability) การเชื่อในวิธีการป้องกันที่ไม่มีประสิทธิภาพ และการเชื่ออำนาจภายนอกตนเอง ที่ส่งผลให้เกิดการติดโรค (External Locus of Control) ทั้งที่พบว่าสตรีเหล่านี้มีระดับการศึกษาดี และมีความรู้เรื่องโรคเอดส์และการป้องกันในระดับดี แต่ยังคงมีความเชื่อที่ผิดที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมทางเพศที่ขาดการป้องกันได้

5.5.3 หากความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองของสตรี (Self – esteem) และการยอมตามใจคุณอนในการไม่ใช้ถุงยางอนามัย

สำหรับผลการวิเคราะห์ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem) และการยอมตามใจคุณอนในการไม่ใช้ถุงยางอนามัยนั้น พบว่า **การเห็นคุณค่าในตนเอง กับ การยอมตามใจคุณอนทั้งแบบถาวรและชั่วคราวในการไม่ใช้ถุงยางอนามัย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความสัมพันธ์ปานกลางในทิศทางลบ**

กล่าวคือ หากสตรีทั้ง 2 วยมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง ก็มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการยอมตามใจคุณอนต่ำ แต่ในทางกลับกัน หากสตรีทั้ง 2 วยมีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ก็มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการยอมตามใจคุณอนในการไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์สูง

5.6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมทางเพศที่ขาดการป้องกันของสตรีทั้ง 2 วย ซึ่งเป็นสตรีที่มีการศึกษาดีและมีความรู้ในเรื่องโรค AIDS และการติดเชื้อ HIV ในระดับดีนั้น ได้รับอิทธิพลจากการที่สตรีมีความเชื่อที่ผิดในการป้องกันการติดเชื้อ HIV และ การขาดทักษะในการสื่อสารถึงความ ต้องการและการต่อรองกับคุณอนเพื่อให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัย รวมถึงการพบความสัมพันธ์ระหว่าง การเห็นคุณค่าในตนเอง กับ การยอมตามใจคุณอนในการไม่ใช้ถุงยางอนามัย และข้อเสนอแนะจากงานวิจัยอื่นที่เสนอว่า การเห็นคุณค่าในตนเองในสตรีน่าจะเกี่ยวข้องกับความสามารถในการสื่อสารต่อรองเรื่องเพศกับคุณอนในเรื่องการใช้ถุงยางอนามัยหรือการมีพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัยสำหรับสตรีเองนั้น ทำให้เกิดข้อเสนอแนะที่น่าสนใจ ดังนี้ คือ

งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการที่สตรีได้รับการศึกษาที่ดีและการมีความรู้ที่ดีในเรื่องโรค AIDSและการติดเชื้อ HIV ยังไม่เพียงพอที่จะสามารถป้องกันสตรีจากการติดเชื้อ HIV ได้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า การศึกษาและการให้ความรู้ในเรื่องโรค AIDS และการติดเชื้อ HIV จะไม่ใช่สิ่งจำเป็นอีกต่อไป ที่จริงแล้ว การให้ความรู้ทั่วไปในเรื่องโรค AIDS และการติดเชื้อ HIV ยังถือเป็นเรื่องจำเป็นที่ควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการให้ความรู้ระดับต้นที่จำเป็นสำหรับสตรีที่ยังขาดความรู้เรื่องโรคเอดส์และการป้องกันตนเองจากการติดโรค แต่การ

ให้ความรู้เหล่านั้นยังไม่เพียงพอ สิ่งที่หน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานด้านสุขภาพอนามัย จำเป็นอย่างมากที่จะต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นสำหรับสตรีไทย คือ การให้ความรู้เฉพาะด้านที่ถูกต้องเพื่อนำเน้นการแก้ไขความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับโรค AIDS และการติดเชื้อ HIV และ การสร้างเสริมทักษะการสื่อสารหรือการต่อรองในเรื่องเพศเพื่อให้สตรีมีพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัยควบคู่ไปด้วย รวมทั้งการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองให้กับสตรีไทย โดยเริ่มตั้งแต่วัยเด็กทั้งในระดับครอบครัวและโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม จึงจะช่วยลดความเสี่ยงของสตรีในการมีเพศสัมพันธ์ที่ขาดการป้องกันการติดเชื้อ HIV ได้อย่างมีประสิทธิภาพกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

